

PT-1

1. Postanowienia ogólne:

- W egzaminach Psów Towarzyszących mogą brać udział wszystkie psy, zarówno z rodowodami jak i nierasowe, będące własnością członków Związku Kynologicznego w Polsce (...).
- Przewodnik wykonuje ćwiczenia z psem stosując się do poleceń regulaminu, sędziego i organizatora dobrowolnie, na własne ryzyko. Ponosi on też całkowitą odpowiedzialność za szkody spowodowane przez jego psa.

2. Przebieg egzaminu:

Do egzaminu na placu ćwiczeń zgłasza się do sędziego 2 przewodników z psami. Zatrzymują się przed sędzią, meldują chęć startu, podają nazwę psa i swoje nazwiska (np. Jan Kowalski z psem ATOS ze Wzgórza melduje się do egzaminu PT-1). Sędzia podchodzi do nich i wita się. Następnie przeprowadza identyfikację psów, która opisana jest w następnym punkcie. Po dokonaniu identyfikacji, sędzia wskazuje jednemu z przewodników miejsce, w którym pies będzie wykonywał ćwiczenia, a drugiemu miejsce, w którym pies będzie zostawał. Po całkowitym zakończeniu egzaminu wracają do sędziego meldując zakończenie ćwiczeń. Sędzia omawia ocenę. Przewodnicy schodzą z terenu.

3. Identyfikacja psa:

Identyfikacja psa ma na celu sprawdzenie, nie tylko czy zgłoszone dane psa są prawdziwe, ale także jak pies zachowuje się w bliskiej obecności obcego człowieka. Kontrolę przeprowadza sędzia po zameldowaniu się przewodników na miejscu egzaminu. Pies jest na luźnej smyczy tak, aby mógł normalnie poruszać się i zachowywać. Do każdego przewodnika z psem sędzia podchodzi normalnym krokiem. Przewodnik musi zachowywać się obojętnie, nie może pobudzać ani hamować psa. Ocenie podlega zachowanie psa podczas zbliżania się sędziego, przy bezpośrednim kontakcie z nim przy pokazywaniu tatuażu lub sprawdzeniu czipu. Jeżeli pies nie ma tatuażu (czipu); (pies bez rodowodu), przewodnik pokazuje wnętrze jego ucha. W czasie tej czynności pies musi zachowywać się spokojnie. Tatuaż psa (lub wnętrze ucha psa) pokazuje sędziemu przewodnik. W tym celu może psa posadzić, położyć lub podnieść. Pozytywne zachowanie - pies jest pewny siebie, mający poczucie bezpieczeństwa, uważny, pełen temperamentu, naturalny, swobodny. Dopuszczalne zachowanie - pies jest nieco niespokojny, przesadnie podniecony lub zaniepokojony. Tak zachowujące się psy mogą zostać dopuszczone do egzaminu, jednak w jego toku muszą być uważnie obserwowane, czy stan ich socjalizacji jest dostateczny. Negatywne zachowanie - pies jest bardzo agresywny, lub lękliwy i wyraźnie boi się zbliżenia sędziego. Psy tak zachowujące się nie mogą być dopuszczone do egzaminu.

4. Podstawowe zasady wykonywania ćwiczeń:

Obok szczegółowych opisów dla poszczególnych ćwiczeń przewodnicy zobowiązani są do stosowania się do następujących zasad:

- Każde ćwiczenie rozpoczyna się i kończy w pozycji wyjściowej – (przewodnik stoi, pies siedzi przy nodze przewodnika) – w przewidzianym dla każdego ćwiczenia miejscu (z wyjątkiem gdy opis ćwiczenia stanowi inaczej).
- W trakcie wykonywania wszystkich ćwiczeń i w przerwach pomiędzy nimi pies musi mieć na szyi na egz. PT-1 zwykłą obrozę względnie łańcuszek (...).
- Przewodnik nie może mieć przy sobie żadnego jedzenia ani zabawek dla psa.
- W ćwiczeniach wykonywanych bez smyczy, smycz powinna być przewieszona przez lewe ramię na prawy bok lub schowana do kieszeni. Przewodnik musi być w stanie w każdej chwili zapiąć psa na smycz.
- W ćwiczeniu „Chodzenie przy nodze na smyczy” smycz powinna być trzymana przez przewodnika tylko lewą ręką. Możliwe jest prowadzenie psa po prawej stronie przewodnika, a nie po lewej, tak jak

jest to w opisie ćwiczeń, o ile przewodnik widzi taką konieczność. Opis ćwiczeń należy wówczas interpretować jak w lustrzanym odbiciu.

- Jeżeli przewodnik pomyli kolejność ćwiczeń, sędzia może na egzaminie ocenić ćwiczenia w innej kolejności (...).

- Każda komenda dodatkowa powoduje obniżenie oceny o 1pkt (...).

- Sposób dojścia przewodnika do zostającego psa jest dowolny.

- Zwroty w tył można wykonywać dowolnie w jeden z następujących sposobów:

a) przez prawe ramię

b) przez lewe ramię z obróceniem się psa z przewodnikiem bez opuszczania miejsca przy lewej nodze

c) przez lewe ramię z obejściem psa za przewodnikiem tzw. zwrot niemiecki.

- Przywołania psa są dowolne:

a) pies obchodzi przewodnika naokoło i siada przy lewej nodze,

b) pies obraca się przed przewodnikiem i bezpośrednio siada przy lewej nodze,

c) pies siada przed przewodnikiem następnie na komendę siada przy lewej nodze przewodnika.

- Komendy dla psa: są nimi pojedyncze, krótkie słowa używane stale, takie same dla tych samych czynności. Podane w regulaminach komendy są przykładami, które można zastąpić innymi słowami określającymi czynność, jaką ma wykonać pies.

- Pochwały w trakcie egzaminu: po zakończeniu pojedynczego ćwiczenia przewodnik może krótko pochwalić psa. Nie wolno psa rozbawiać, ani dać mu smakołyku. Po pochwaleniu przed rozpoczęciem następnego ćwiczenia należy odczekać minimum 3 sekundy i przyjąć nową postawę wyjściową.

- Pomiędzy ćwiczeniami pies powinien znajdować się pod kontrolą przewodnika. Poprawienie pozycji psa przed rozpoczęciem ćwiczenia nie jest karane przez sędziego obniżeniem oceny.

PIES TOWARZYSZĄCY 1 STOPNIA

1. Chodzenie przy nodze na smyczy 20pkt

2. Chodzenie przy nodze bez smyczy 40pkt

3. Przywołanie 10pkt

4. Przynoszenie własnego przedmiotu 30pkt

5. Zmiany pozycji siad / waruj 20pkt

6. Bieganie na komendę i przywołanie 20pkt

7. Badanie uzębienia psa 10pkt

8. Pozostawanie w pozycji siad 20pkt

9. Pozostawanie w pozycji waruj 20pkt

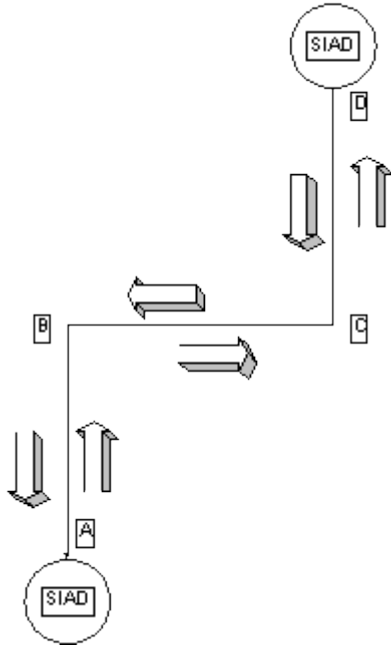
10. Wrażenie ogólne 10pkt

RAZEM 200pkt

1. **Chodzenie przy nodze na smyczy** (20 pkt. - krokiem 10 pkt., biegiem 10 pkt.) Komendy: noga, siad. Ćwiczenie rozpoczyna się w pozycji wyjściowej. Na znak sędziego przewodnik rozpoczyna marsz z psem przy nodze, na luźno trzymanej smyczy tylko w lewą rękę na wyznaczonej trasie o długości około 30 kroków w/g rysunku. Komendy można wydać przy ruszaniu, zwrotach i zatrzymaniu. Po przejściu 10 kroków przewodnik wykonuje zwrot w prawo, po przejściu następnych 10 kroków – zwrot w lewo, po dalszych 10 krokach wykonuje w tył zwrot i zatrzymuje się, a pies siada. Tą samą drogą przewodnik wraca z psem niezbyt szybkim biegiem do miejsca startu, wykonując jak poprzednio wszystkie zwroty. Po przybyciu

do miejsca startu wykonuje w tył zwrot, zatrzymuje się, a pies siada (wolno dać komendę siad). Pies powinien przez całe ćwiczenie iść lub biec trzymając bark przy nodze przewodnika. Przewodnik nie powinien zmieniać tempa marszu na prostych i przy zwrotach. Ręce powinny być trzymane w sposób naturalny.

Schemat chodzenia przy nodze:

2. **Chodzenie przy nodze bez smyczy** (40 pkt. - krokiem 20 pkt., biegiem 20 pkt.) Komendy: noga, siad. Przewodnik odpina siedzącemu psu smycz i chowa ją do kieszeni lub przewiesza przez lewe ramię na prawy bok. Następnie przyjmuje pozycję wyjściową i wykonuje ćwiczenie analogicznie jak „chodzenie przy nodze przewodnika na smyczy”. Ocenę obniżają: wyprzedzanie, odsuwanie się psa na bok, zostawanie z tyłu, siadanie wolne lub z ociąganiem, dodatkowe komendy, pomoc fizyczna, brak uwagi we wszystkich rodzajach ruchu i zwrotach, doping, presja wywierana na psa.
3. **Przywołanie psa** (10 pkt.) Komendy: zostań, komenda do przywołania. Komendy słowne mogą być powiązane z krótkim gestem. Ćwiczenie rozpoczyna się w miejscu wskazanym przez sędziego. Na polecenie sędziego przewodnik pozostawia psa w pozycji siedzącej (można wydać komendę zostań) i odchodzi od niego na odległość 10 kroków, zatrzymuje się i odwraca w stronę psa. Na polecenie sędziego przewodnik przywołuje psa komendą słowną i/lub znakiem optycznym. Pies powinien jak najszybciej, jak najkrótszą drogą przybiec do przewodnika. Komenda do przywołania może być połączona z imieniem psa, ale tak, by nie sprawiało to wrażenia dwóch oddzielnych komend. Ocenę obniżają: wolny bieg, siadanie niedokładne, wolne lub z ociąganiem, dodatkowe komendy, pomoc fizyczna, doping, przemieszczenie się psa o mniej niż 3 długości, samowolne zmiany pozycji zostającego psa. Jeżeli pies przemieścił się w miejscu zostawiania o więcej niż 3 długości należy przyznać ocenę niedostateczną. Ćwiczenie jest niezaliczone (0 pkt.) jeżeli pies nie da się zostawić do zawołania lub po zawołaniu pobiegnie w inne miejsce, a nie do przewodnika.
4. **Przynoszenie własnego przedmiotu** (30 pkt.) Komendy: aport, komenda do przywołania, daj. Komendy słowne aport, do mnie lub noga mogą być powiązane z krótkim gestem. Przewodnik wyrzuca przed siebie własny przedmiot na odległość ok. 10 kroków (pies powinien w tym czasie siedzieć przy nodze). Aportem nie mogą być zabawki, do których wkłada się jedzenie. Przewodnik wysyła psa po przedmiot komendą aport. Pies powinien

szybko, najkrótszą drogą pobiec po przedmiot, podnieść go i na następną komendę do przywołania najkrótszą drogą, szybko go przynieść. Komenda do powrotu może być wydana dopiero po podjęciu przez psa przedmiotu. Dopuszczalne jest dopingowanie psa do przyniesienia przedmiotu. Po powrocie z przedmiotem pies powinien na komendę usiąść i oddać go przewodnikowi. Po odebraniu przedmiotu przewodnik powinien trzymać przedmiot w prawej ręce opuszczonej w dół. Ocenę obniżają: powolny bieg, błędy w podjęciu, wolny powrót, upuszczenie przedmiotu podczas przychodzenia do przewodnika, bawienie się, gryzienie, błędy w siadaniu przy przewodniku i w zakończeniu ćwiczeń. Za wykonanie ćwiczenia z rozbawieniem i / lub dopingiem do powrotu można przyznać maksimum ocenę dostateczną (maks. 23,5pkt) Dla uzyskania oceny pozytywnej przedmiot musi być przyniesiony co najmniej na 3 kroki przed przewodnika. Jeżeli pies nie podjął przedmiotu lub z nim odbiegnie należy przyznać 0 punktów.

5. **Zmiany pozycji waruj - siad** (20 pkt. – 10 pkt. + 10pkt.) Komendy: zostań, waruj, siad. Komendy słowne mogą być powiązane z krótkim gestem. Przewodnik pozostawia psa w pozycji siad, może dać komendę zostań i odchodzi od psa na 3 – 5 kroków. Po zatrzymaniu się robi zwrot do psa i na znak sędziego daje komendy do zmian pozycji waruj /siad. Po zakończeniu zmian pozycji przewodnik wraca do psa i staje po jego prawej stronie. Ocenę obniżają: samowolna zmiana pozycji, opieszale wykonanie ćwiczenia. Za nie wykonany element ćwiczenia odlicza się 10 pkt. Jeśli pies nie przyjmie zadanej pozycji, przewodnik wraca do psa i daje komendę żeby uzyskać tę pozycję, po czym oddala się i kontynuuje ćwiczenie. Jeśli pies przyjmie żądaną pozycję po dojściu przewodnika, traci punkty wyłącznie za niezaliczenie tej pozycji (10 pkt.). Jeśli nie przyjmie żadnej pozycji – nie zalicza się całego ćwiczenia (0 pkt.). Jeżeli pies przesunie się więcej niż o 3 swoje długości ocena niedostateczna (13,5 pkt.).
6. **Bieganie na komendę i przywołanie** (20 pkt.) Komendy: biegaj, komenda do przywołania, siad. Ćwiczenie rozpoczyna się w pozycji wyjściowej. Na polecenie sędziego przewodnik zaczyna maszerować z psem przy nodze, bez smyczy. Po około 10 krokach daje komendę biegaj - pies powinien oddalić się na odległość co najmniej 5 kroków. Można wskazać kierunek ręką. Jeśli pies nie oddala się, przewodnik może po przejściu kilku kroków powtórzyć komendę biegaj. Gdy pies odbiegł, przewodnik może zmienić kierunek ruchu. Po odbiegnięciu psa, po kilku sekundach na komendę do przywołania pies wraca do przewodnika. Przewodnik wołając psa może stać lub iść:
 - a) po powrocie do stojącego przewodnika pies powinien usiąść,
 - b) gdy pies podchodzi do idącego przewodnika, ten po kilku krokach zatrzymuje się, a pies siada.W obu przypadkach wolno dać komendę siad. Po zakończeniu tego ćwiczenia przewodnik przypina psu smycz. Ocenę obniżają: Wolne przychodzenie, dodatkowe komendy, niedokładne wykonanie. Nieodbiegnięcie psa na co najmniej 3 kroki: ocena ćwiczenia 0 pkt. Jeżeli przewodnik zwiększa odległość od psa zmianą kierunku marszu, można przyznać maks. ocenę bardzo dobrą.
7. **Badanie uzębienia psa** (10 pkt.) Komendy: siad, badanie. Przewodnik z psem przy nodze na smyczy, podchodzi do sędziego, zatrzymuje się i sadza psa przy nodze. Wolno dać komendę siad. Następnie na polecenie sędziego przewodnik może dać psu komendę badanie i rozchyła wargi psa najpierw z przodu pokazując zgryz, a następnie fagle z obu boków pokazując zęby przedtrzonowe. Pies powinien umożliwić to bez żadnego protestu. Ocenę obniżają: Próby uniknięcia pokazania uzębienia, lęk, niespokojne zachowanie się psa podczas badania według uznania sędziego w zależności od ich intensywności.

8. **Pozostawanie w pozycji siad** (20 pkt.) Komendy: siad, zostań. Na polecenie sędziego przewodnik udaje się z psem na smyczy na wyznaczone miejsce, zatrzymuje się dając psu komendę siad, na co pies powinien niezwłocznie usiąść. Przewodnik odpina psu smycz, może dać komendę zostań i odchodzi na odległość 10 kroków, po czym zatrzymuje się i odwraca do psa. Przewodnik powinien stać bez ruchu, nie może wpływać na psa gestami ani słowami, nie może podchodzić do psa. Przy psie nie wolno zostawiać żadnych przedmiotów. Na polecenie sędziego przewodnik wraca do psa i staje z jego prawej strony. Sędzia daje sygnał do powrotu, gdy drugi ćwiczący na placu pies skończy chodzenie przy nodze bez smyczy (ćwiczenie nr 2). Ocenę obniżają: doping do zostania, podejście psa do nadchodzącego przewodnika. Jeżeli pies oddali się na odległość większą niż 3 swoje długości przed zakończeniem chodzenia przy nodze na smyczy przez innego psa (ćwiczenia nr 1), ćwiczenie należy ocenić na 0 pkt. Ocena niedostateczna (maks. 13,5pkt) jeżeli pies oddali się od miejsca zostawiania o więcej jak 3 swoje długości w trakcie ćwiczenia nr 2. Ocena dobra (maks. 17,5 pkt.) jeżeli pies zmieni pozycję.
9. **Pozostawanie w pozycji waruj** (20 pkt.) Komendy: waruj, zostań siad. Na polecenie sędziego przewodnik daje siedzącemu psu komendę waruj a następnie może dać komendę zostań i odchodzi od psa na odległość 10 kroków, zatrzymuje się i odwraca do psa. Przewodnik powinien stać bez ruchu, nie może wpływać na psa gestami ani słowami, nie może podchodzić do psa. Przy zostającym psie nie wolno pozostawiać żadnych przedmiotów. Na polecenie sędziego, które daje się gdy drugi ćwiczący na placu pies skończy ćwiczenie pokazywanie uzębienia (ćwiczenie nr 7), przewodnik wraca do psa, staje z jego prawej strony i po 2-3 sekundach daje komendę by pies usiadł. Ocenę obniżają: doping do zostawiania, podejście psa do nadchodzącego przewodnika. Jeżeli pies oddali się na odległość większą niż 3 swoje długości przed zakończeniem bieganina na komendę przez drugiego psa (ćwiczenie nr 6), ćwiczenie należy ocenić na 0pkt. Ocena niedostateczna (maks. 13,5 pkt.): jeżeli pies oddali się od miejsca zostawiania o więcej jak 3 swoje długości w trakcie ćwiczenia nr 7. Ocena dobra (maks. 17,5 pkt.) jeżeli pies zmieni pozycję.
10. **Wrażenie ogólne** (10 pkt.) Wrażenie ogólne oceniane jest przez sędziego na podstawie chęci psa do współpracy z przewodnikiem i kontaktu z nim, co wyraża się: szybkości reagowania psa na komendy i ruch przewodnika (z uwzględnieniem wielkości psa i możliwości fizycznych rasy), skupienia psa na przewodniku, stylu pracy psa - sposobu zachowania przewodnika, ukrytego dopingowania psa. Pies powinien cały czas być podporządkowany, nie oddalać się samowolnie od przewodnika. Na ocenę doskonałą pies powinien pracować radośnie i chętnie, nie wykazywać oznak niechęci ,stresu, obawy przed przewodnikiem. Pies sprawiający wrażenie wystraszonego, bojący się kontaktu z przewodnikiem powinien otrzymać ocenę niedostateczną. Jeśli przewodnik wywiera presję fizyczną wobec psa należy przyznać 0 punktów.